

Ukončení jednání o uzavření smlouvy bez spravedlivého důvodu

Resumé

Předkládaná práce pojednává o § 1729 občanského zákoníku upravujícího ukončení jednání o uzavření smlouvy bez spravedlivého důvodu. Cílem práce je výklad tohoto ustanovení, které se stalo součástí nové úpravy předsmuvní odpovědnosti. Práce rozebírá jak předpoklady odpovědnosti za ukončení jednání o smlouvě, tak i následky, jež jsou s jejich naplněním spojeny. Výkladové problémy, které se s nově zavedeným pravidlem pojí, jsou řešeny za pomoci teleologického výkladu a dále s využitím zkušeností německé a rakouské právní doktríny a praxe. Konečně je v práci analyzována judikatura Nejvyššího soudu k předešlé právní úpravě a s tím související otázka, nakolik se závěry Nejvyššího soudu prosadí i po rekonstrukci. Práce je rozdělena do čtyř kapitol. V první kapitole je pozornost věnována zásadám smluvní volnosti a poctivosti, které jsou stěžejní pro výklad zkoumaného ustanovení. Rovněž je pojednáno o předsmuvní odpovědnosti obecně a o jejím postavení v rámci smluvního práva. Druhá kapitola se již zaměřuje na úpravu předsmuvní odpovědnosti v novém civilním kodexu. Zdůrazněna je přitom její poněkud neucelená systematika, problematické postavení předsmuvní odpovědnosti na pomezí mezi deliktem a smlouvou a dále nejasná hranice mezi ukončením vyjednávání o smlouvě v rámci *culpa in contrahendo* a smlouvou o smlouvě budoucí. Pátéří práce je nicméně část třetí a čtvrtá. Třetí kapitola se věnuje jednotlivým podmínkám vzniku odpovědnosti při ukončení vyjednávání o smlouvě. Pozornost je zaměřena především na podmínku důvodného očekávání a definici spravedlivého důvodu. Opomenuty však nejsou ani další prvky odpovědnosti jako zavinění, příčinná souvislost či škoda. Definovány v této souvislosti jsou rovněž pojmy negativní a pozitivní škody. V závěrečné kapitole je konečně rozebráno problematické ustanovení upravující následky porušení § 1729. S odkazem na zásady smluvní svobody a hospodářského rizika je dovozeno, že doslovný výklad ustanovení není udržitelný. Teleologickou interpretací je totiž nutné dojít k závěru, že by se měla hradit škoda negativní, nejvíce však v rozsahu zájmu, který měla poškozená strana na uzavření smlouvy.